

MEDISCH COMITÉ NEDERLAND VIETNAM

Foto: Lam Phan Tan

Onze vraag aan u

In 2022 hebben we enkele programma's in Vietnam en Laos kunnen voortzetten op gebied van armoedebestrijding, voedingszekerheid en bosbouw. Ook konden we bijdragen aan moeder- en kindzorg en programma's voor mensen met een beperking. De focus op deze thema's wordt gelukkig voortgezet en dat leidt ertoe dat we langer en intensiever betrokken blijven bij de projecten. Onze grote wens is om ook in 2023 samen met u op te trekken en onze collega's in Vietnam en Laos te steunen. Het werk is nog niet klaar en zowel financieel als moreel heeft MCNV u hard nodig om verder te kunnen met onze missie. Wij voelen ons bevoorrecht met uw onvoorwaardelijke steun.

Bij voorbaat dank voor uw (extra) gifft!

Terugkijken, nieuwe plannen...
...en weer door!

**Namens alle medewerkers in
Vietnam, Laos en Amsterdam
wensen wij u fijne feestdagen
en een gezond een voorspoedig
nieuwjaar!**

Herstelplan voor 12.000 dorpingen in de provincie Salavan

Onze droom voor 2023 is om arme families in negentien afgelegen dorpen in Laos te helpen hun leven weer op te bouwen na de gevolgen van de Covid-19. Wij hebben een herstelplan gemaakt maar om daarmee van start te kunnen gaan, moeten we van tevoren het benodigde geld bijeenbrengen. Voor de financiering van dit programma hebben wij een eenmalige schenking aangevraagd bij de Nederlandse Postcode Loterij en zoeken we fondsen en partners, die onze programma's in Laos meer structureel willen ondersteunen.

De etnische minderheden in de verafgelegen dorpen in Mouang Ta-Oy zijn straatarm. De Laotiaanse overheid en andere NGO's zijn tot nu toe niet in staat deze families te bereiken of passende hulp te bieden en daarom is er door de overheid een oproep voor hulp gedaan aan alle NGO's. MCNV wil en kan aan deze oproep gehoor geven met een herstelplan. Ons plan is gebaseerd op de hulpvraag van de families en op de ervaring en kennis die we eerder hebben opgedaan bij vergelijkbare doelgroepen aan de grens tussen Vietnam en Laos.

In het moeilijk bereikbare deel van de provincie Salavan, in Ta-Oy, wonen 12.000 mensen van etnische komaf die dringend hulp nodig hebben. Wij willen hen financiële en technische ondersteuning bieden bij het verbeteren van hun voedselsituatie. Daarnaast gaan we samen met hen meer stabiele vormen van inkomsten creëren zodat zij in tijden van crisis -zoals covid of extreme weersomstandigheden- weerbaarder zijn en beter voorbereid op grote tegenslagen. Een structurele én haalbare verbetering van de leefomstandigheden, die de dorpingen zelf kunnen oppakken en voortzetten.

MCNV heeft veel ervaring opgedaan met armoedebestrijding en het bevorderen van voedselzekerheid en een gezonde levensstijl bij etnische groepen in de provincie Savannakhet. De dorpingen van Ta-Oy in de provincie Salavan, dat grenst aan Savannakhet, spreken dezelfde taal en kennen dezelfde tradities en gewoontes. Onze aanpak werkt goed in Savannakhet en het is nu de basis voor het plan voor de negentien meest arme dorpen in Ta-Oy. ◀

Vietnamees fruit op weg naar Europese winkels

Elders in dit magazine geeft Karin Vlug een persoonlijke impressie van haar werk als fondsenwerver voor MCNV, op zoek naar financiële middelen om onze projecten en programma's uit te voeren. Maar soms is het omgekeerde het geval en wordt MCNV benaderd omdat er geld beschikbaar is om een project uit te voeren waarvoor MCNV de juiste expertise heeft. In dit geval gaat het om geld van RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland) voor het tot stand te brengen van samenwerking tussen Nederlandse bedrijven en Vietnamese fruitteelaars waarbij de ervaring die MCNV heeft in het uitvoeren van projecten samen met de VNFU, de Vietnamese Boeren Unie van grote waarde is.

Nets als in andere projecten is het ook nu ons doel om het inkomen en de levensomstandigheden van de armste inwoners van Vietnam te verbeteren. Dit keer gaat het om boeren die tropisch fruit (mango's, pomelo's, grapefruit en drakenfruit) verbouwen in vier provincies in het zuiden van Vietnam. De Nederlandse bedrijven leveren de technologische oplossingen waarmee Vietnamese fruit geschikt gemaakt kan maken voor export naar de EU en de Vietnamese Boeren Unie vertegenwoordigt de fruitteelaars.

Flinke verliezen door lage prijs

Vietnamese fruitteelaars zijn gewend hun bomen intensief te bewerken met meststoffen en bestrijdingsmiddelen om zo de hoogste opbrengst te krijgen, maar deze chemische producten laten schadelijke sporen achter. Voor de Chinese markt, tot nu toe voor de Vietnamese telers het belangrijkste afzetgebied, gelden minder strikte kwaliteitsnormen dan voor de Europese markt. Daar staat tegenover dat de prijs die betaald wordt, laag is. Door de maatregelen om de coronapandemie in te dammen is de handel met China sterk gekrompen. De fruitteelaars hebben flink verlies geleden, de prijs per kilo daalde tot ver onder de kostprijs. "We hebben de rijpe mango's toen maar wegge-

geven in plaats van ze te verkopen, de mensen konden nemen zoveel als ze wilden", vertelt een van de telers betrokken bij het project. De start van dit project in september 2021 was niet eenvoudig, midden in de Covid-19 pandemie. De Vietnamese overheid had strenge reisbeperkingen opgelegd naar en in Vietnam, maar in april 2022 kon een team van MCNV-medewerkers en Nederlandse technische adviseurs een eerste bezoek aan de fruitteelaars in het projectgebied brengen. Ze inventariseerden welke telers mee willen doen en vertelden over het doel en de voordelen van het project. Ook watervoorraden, gebruikte landbouwtechnieken, het gebruik van insecticiden en kunstmest kwamen aan de orde, naast een onderzoek van de doelexportmarkt, de EU.

Modelboerderijen

In oktober 2022 werden vijf modelboerderijen gebouwd voor het geven van trainingen voor technisch personeel van de Boeren Unie en voor een groep van honderd boeren uit de vier provincies. De boeren weten al veel van teelttechnieken en het gebruik van kunstmest, maar minder van de kwaliteit van de bodem en hoe ze die kunnen verbeteren. Thuy, een ervaren drakenfruitteeler in de provincie Long An, zei na het bijwonen van de eerste projecttraining: "Het is de eerste keer dat ik een duidelijk beeld krijg van de samenstelling en kwaliteit van de bodem van mijn terrein en van het gebruik van meststoffen. Bodemtests kunnen me echt helpen om de bemesting in dit seizoen te beheren om geld te besparen en een optimale opbrengst te behalen. Ik ben blij met deze kennis!"

Het project loopt tot en met 2024 en in die tijd worden de telers voorzien van moderne kennis en vaardigheden in fruitteelt, ze krijgen marktinformatie en worden via een reeks fruitinnovatiedagen en handelsbeurzen in contact gebracht met exporteurs. Zo kunnen meer kansen worden gecreëerd om de markt uit te breiden en partners te vinden, de weg naar groei voor coöperaties van kleine fruitteelaars in Vietnam. ◀

Quang Tri - vijftig jaar vriendschap tussen

Nederland en Vietnam

Foto: mevr. Ngo Thi Hoa

Op 25 juli jl. werd in Dong Ha de tentoonstelling 'Quang Tri - Destination of Memories' geopend. Deze tentoonstelling markeert de vijftigste verjaardag van de bevrijding van de provincie Quang Tri in 1972. Op diplomatomagazine.eu van 21 november deed mevrouw Ngo Thi Hoa, voormalig ambassadeur van Vietnam in Nederland, verslag van de opening. Haar verslag is ingekort en bewerkt door de redactie.

Omdat het een belangrijk slagveld was tijdens de oorlog in Vietnam, werd Quang Tri zwaar gebombardeerd en vielen er veel slachtoffers. Terwijl bezoekers van de tentoonstelling terug in de tijd gingen, werden ze bijzonder ontroerd door de solidariteit en steun van vredelievende Nederlanders aan Quang Tri. Daaronder die van het Medisch Comité Nederland-Vietnam en de beroemde Nederlandse filmmaker Joris Ivens.

In reactie op het oorlogsgeweld richtten drie medisch specialisten, prof. dr. Jaap de Haas, dr. Nick van Rijn en dr. Fred Groenink MCNV op om medische hulp te bieden aan het Vietnamese volk. Ze richtten zich op de zwaarst getroffen gebieden van het land met medicijnen, medische benodigdheden en voedseldo-

naties. MCNV werd al snel de brug die de mensen van Nederland en Vietnam met elkaar verbond. Door deze organisatie zijn vele vormen van steun ontstaan vanuit de Nederlandse bevolking met inventieve solidariteitscampagnes zoals Muzikanten voor Vietnam, Breien voor Vietnam, Fietsen voor Vietnam en meer.

Van ziekenhuis tot museum

Quang Tri, net onder de 17e breedtegraad gelegen -die Vietnam destijds verdeelde- kreeg in 1977 een ziekenhuis gedoneerd. De fondsen waren bijeengebracht door Nederlandse donateurs, minister voor Ontwikkelingssamenwerking Jan Pronk en vrijwel alle Nederlandse universiteiten. Het Holland Ziekenhuis is een van de meest herkenbare symbolen van solidariteit en kameraadschap tussen het Nederlandse volk en de mensen van Quang Tri en met Vietnam in het algemeen. Na 20 jaar werd het ziekenhuis de Hogere Medische School van Quang Tri; een deel van het gebouw is echter omgebouwd tot MCNV-museum, waar het verhaal achter deze organisatie te zien is.

Joris Ivens

Ook de bekende filmmaker Joris Ivens heeft een bijzondere band met Quang Tri. Dit was de locatie voor een van zijn films, waarin hij het leven van Vietnamese

mensen in oorlogstijd heeft vastgelegd. Na twee maanden ondergronds te hebben doorgebracht met de mensen van Vinh Linh, kwam Ivens' documentaire "17th Parallel: Vietnam in War" tot stand. Hij ging in première in 1968 en had een aanzienlijke invloed op de anti-oorlogsbeweging in Europa. De mensen van Quang Tri zijn Ivens werk nooit vergeten; de verhalen worden door velen gedeeld, waaronder mevrouw Xuan Phuong, die zijn tolk was en de heer Pham Cong Duc, die op negenjarige leeftijd in de film verscheen.

'Quang Tri – Destination of Memories' schildert de mijlpalen in de geschiedenis van vriendschap en samenwerking tussen het Nederlandse en Vietnamese volk. MCNV en Ivens hebben daarvoor mede de basis gelegd. Er is inmiddels een strategisch partnerschap ontstaan op gebieden zoals waterbeheer, risicobeheer van klimaatverandering, hightech landbouw en voedselzekerheid. Ik hoop dat beide landen zullen blijven bloeien voor de vrede en het welzijn van hun volkeren en dat ze hun samenwerking zullen voortzetten. ◀

Bron: Diplomat Magazine, 2 oktober 2022
<https://diplomatmagazine.eu> Quang Tri – The Origins of Dutch and Vietnamese Companionship

Terugkijken, nieuwe plannen maken

Karin Vlug

Toen ik onlangs vroeg wakker werd bedacht ik me dat ik een interview heb met Saskia, om samen te komen tot een bijdrage voor de laatste nieuwsbrief van 2022. Ik kon de slaap niet meer vatten en begon mijn gedachten virtueel op papier te zetten. Hoe kijken we terug op het afgelopen jaar, wat ging er goed, welke plannen liggen er klaar om in 2023 verder te gaan en hoe gaan we dat doen?

Het is alweer bijna een jaar geleden dat ik in de nieuwsbrief vertelde over onze programma's en projecten. Dat MCNV zich in de periode 2021 - 2025 richt op voeding en voedselveiligheid, armoedebestrijding bij arme vrouwen en boerenfamilies, de introductie van andere producten uit het bos én daarbij de houtkap tegengaan ter bescherming. Maar ook de zorg voor moeder en kind (met name in Laos) en de programma's voor mensen met een handicap willen we blijven ondersteunen de komende jaren.

Langer betrokken blijven

De focus op deze thema's wordt gelukkig voortgezet en dat leidt ertoe dat we langer en intensiever betrokken zijn bij de projecten en het geld gericht blijven besteden aan deze specifieke activiteiten. Zo is er veel veranderd in Quang Tri, in het gebied waar we het bosbouwprogramma PROSPER hebben ontwikkeld en geïmplementeerd, zoals dat zo mooi heet.

De driejarige EU-financiering voor het bos-

bouwprogramma stopt medio 2023, maar de collega's in Vietnam en ook wij in Amsterdam zijn al het hele jaar bezig met het opbouwen van nieuwe partnerschappen en het vinden van nieuwe donoren die het programma willen ondersteunen. Dat is een fikse klus in een tijd dat er heel veel aanvragen gedaan worden bij grote en kleinere fondsen. Maar juist door onze ervaring en concrete resul-

*Klein beginnen, overdragen,
terugtrekken en voortzetten
op een andere plek,
waar de noodzaak ook
groot is.*

taten in het veld kunnen we laten zien dat we een organisatie zijn met specifieke kennis en kunde. We werken zoals we dat eigenlijk altijd hebben gedaan: klein beginnen, overdragen, terugtrekken en verder 'uitrollen' op een andere plek waar de noodzaak ook groot is.

en weer door!

Pittige klus

Zoals gezegd, fondsen werven is een pittige klus: je moet je niet laten frustreren door afwijzing maar blijven zoeken naar nieuwe kansen. Die afwijzing valt mij niet altijd mee en stelt soms teleur omdat ik er na al die jaren nog steeds van overtuigd ben dat MCNV belangrijke ondersteuning levert aan de mensen die tussen wal en schip raken. Die missie maakt mij nog altijd gelukkig, vooral omdat ik weet en voel dat ik die met u -onze donateurs- deel. Die steun is voor mij onmisbaar en stimuleert mij door te blijven zoeken naar nieuwe fondsen.

Natuurlijk realiseren wij ons dat er een tijd komt dat het zwaartepunt nog meer dan nu in Vietnam komt te liggen en er meer werk gedaan zal worden door de collega's in Vietnam. Denk daarbij aan fondsenwerving, bijvoorbeeld bij ambassades en institutionele (internationale) fondsen. Daarnaast hopen we dat de Vietnamese overheid in de toekomst zal toestaan dat we ook particuliere giften mogen werven in Vietnam zelf.

In Laos kunnen we ons werk nog lang niet overdragen, hier zijn de ontwikkelingen pas kort geleden op gang gekomen. Het land loopt decennia achter bij Vietnam.

Dit laatste zal nog jaren duren, maar we zien zeker een verschuiving naar meer openheid.

U vraagt zich misschien af 'wat is mijn waarde als donateur voor MCNV?'. Die vraag is heel eenvoudig te beantwoorden. U bent van levensbelang voor onze programma's en projecten omdat er altijd een bijdrage geleverd moet worden door de organisatie zelf, vaak tot een kwart van de te ontvangen subsidie. De inkomsten van donateurs zijn de bron van die eigen bijdrage en daarmee een voorwaarde om samen te werken met nieuwe donoren. ◀

Onze speciale voedingsprogramma's voor kinderen onder vijf jaar en zwangere vrouwen konden we voortzetten in enkele afgelegen dorpen in Phu Yen en Savannakhet. Voor enkele duizenden dorpelingen betekent dit vooruitgang: zwangere vrouwen weten meer over goede voeding, hun kinderen zijn minder ondervoed en krijgen op school dagelijks een gezonde maaltijd. MCNV begeleidt de lokale organisaties om dit de komende jaren voort te zetten.

Voor arme boerenfamilies die in en van de bossen leven hebben we een bosbouwproject opgezet in Quang Tri. We begeleiden de bosbouwers om hun hout op een duurzamere manier te produceren en ook andere producten uit het bos te benutten, zoals zaden en vruchten. Enkele honderden bosbouwers zijn in groepen gestart. Zij mogen de komende jaren rekenen op een stabielere gezinsinkomen en het bos waarin ze leven wordt beter beschermd.

Aan het verbeteren van de levensomstandigheden van mensen met een handicap of beperking konden we afgelopen jaar bijdragen door het (mede) ontwikkelen van opleidingen voor logopedisten en ergotherapeuten. De 34 allereerste in Vietnam opgeleide logopedisten studeerden dit jaar af. MCNV leverde technische kennis en zette netwerken voor therapeuten op.

Onze vraag aan u

Mijn grote wens aan het eind van dit jaar is om in 2023 samen met u op te trekken en onze collega's in Vietnam en Laos te steunen. Het werk is nog niet klaar en zowel financieel als moreel heeft MCNV u hard nodig om verder te kunnen met onze missie.

Als verantwoordelijke voor het werven van fondsen voel ik me bevoorrecht met uw onvoorwaardelijke steun.

Heel hartelijk dank voor uw (extra) bijdrage!

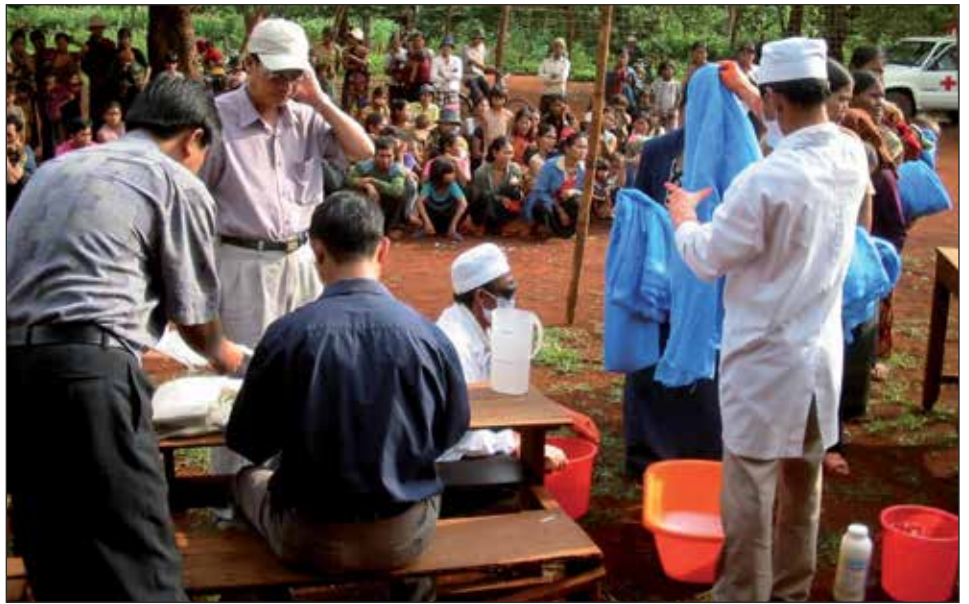
Terug naar de malaria slagvelden

Rond het begin van de jaren 90 was er in Vietnam een grote malaria uitbraak. Beschikbare middelen waren onvoldoende om die te bestrijden. Onder minister Jan Pronk was in Nederland het politieke klimaat voor ontwikkelingssamenwerking gunstig. Het toenmalige MCNV-bestuur vond een voorstel voor malariabestrijding echter belangwekkend genoeg om het zelf, met eigen donateursgeld, uit te voeren. Ron Marchand, in 1990 in dienst gekomen bij MCNV, had de bagage om dat te doen. Hij is bioloog en entomoloog. Zijn ervaring met malaria en malariaonderzoek heeft hij opgedaan in Tanzania, door onderzoek te doen in een laboratorium in Wageningen, 2 veldbezoeken aan Pakistan, maar vooral door zijn werk in Vietnam. Naast malaria heeft Ron zich gespecialiseerd in de preventie van Dengue (knokkelkoorts). De laatste tien jaar van Ron zijn carrière is hij teamleider geweest van het armoedebestrijdingsprogramma in de provincie Khanh Hoa.

Ron doet zijn verhaal over een tocht die hij, zes jaar na zijn pensionering, in september 2022 maakte door zijn oude werkgebied. Hij reisde samen met Nguyen Quang Hoành, destijds tolk van het Nationaal Malaria Instituut in Hanoi en enige tijd office manager van het eerste MCNV-kantoor in Hanoi. Ron werkte veel met hem samen. Een tocht naar, zoals Hoành het noemde, de oude malaria slagvelden.

Begin van de reis

“Quel bonheur! C’est si rare, et très précieux, que vous avez retourné pour rencontrer nous!” Zo worden wij begroet door Dr. Trinh Hong (89), voormalig hoofd van de Malaria-bestrijding in de provincie Nghe An. De toenmalige directeur van het Nationaal Malaria Instituut in Hanoi, Prof. Vu Thi Phan, koos begin jaren 90 een bergdistrict in deze provincie, als proefgebied, 250 km ten zuiden van Hanoi. Opzet was om met de hulp van MCNV een nieuwe methode voor malariapreventie te testen: met insecticide (permethrine) geïmpregneerde muskietennetten. Hoewel malaria toen wijdverbreid was in alle berggebieden, koos ze juist deze plek omdat ze het meeste vertrouwen had in Dr. Hong om zo’n project met buitenlandse steun -met MCNV- goed te kunnen organiseren.

Malaria in Vietnam in de jaren 90

Toentertijd wist het Malaria Instituut voor Centraal Vietnam al van de soldaten in de oorlog dat er in de Centrale Hooglanden veel malaria was. Maar met slechts enkele wrakke auto’s was het voor het instituut onmogelijk de bergdistricten in te gaan. De hulp van het MCNV was daarom uiterst welkom. Die hulp bestond bijvoorbeeld uit een gloednieuwe four-wheel drive, microscopen, en lichtvallen om muggen te vangen. Tegen de toen bekende malariamedicijnen waren de meeste parasieten al sinds 1963 resistent. Er waren enkele hoopgevende nieuwe middelen maar die moesten nog verder getest worden. Na een jaar of twee van gebruik van geïmpregneerde netten in enkele districten nam malaria snel af. Maar in Son Hoa in het centrale bergland van Phú Yên, was het resultaat nog niet zo gunstig, hoewel we daar extra hadden geïnvesteerd. Dat was vooral het geval in dorpen met veel natuurlijk bos waar, zo leerden wij later, een specifiek soort malariamug voorkwam.

Je zou verwachten dat het slapen onder die netten tegen iedere soort malariamug kon werken. Wat was er aan de hand? In die periode overnachtten wij een keer in een dorp om een beter beeld te krijgen. Bij een korte rondgang door het dorp zagen we dat veel mensen niet de moeite hadden genomen netjes hun muskietennetten op te hangen, of ernaast lagen te slapen. Tijdens dit korte bezoek konden we dit niet verder uitpluizen. We bedachten hoe mooi het zou zijn om een plek te hebben waar echte onderzoekers langdurig konden verblijven om veel nauwkeuriger onderzoek te doen. Dat werd het project van het Malari-aonderzoekcentrum in Khánh Phú.

Onderweg

Onderweg, nu in 2022, verbazen we ons erover hoeveel er is veranderd. We reisden toen in een oude Russische jeep, bloedheet als de zon scheen, doorweekt als het regende. Nu in een luxe auto met airco. Toen raakten we vast op modderwegen, nu zoeven we over goed geplaveide wegen. We bezochten een dorp waar we tijdens het project heel gedetailleerde gegevens verzamelden over muggen en malariagevallen na de verspreiding van geïmpregneerde muskietennetten. Dr. Manh, de gepensioneerde arts die ons rondleidt, weet nog hoeveel werk het was om al die gegevens te verzamelen: “Zo precies was dat vóór het MCNV-project nog nooit gebeurd. En daarna eigenlijk ook niet meer. Maar dat is ook niet nodig want er is toch geen malaria meer.”

Dat malaria in dit noordelijke deel van Vietnam geen probleem meer is wisten we eigenlijk al. Maar hoe zou het in de Centrale Hooglanden zijn, waar malaria van oudsher endemisch was, en altijd het moeilijkst te bestrijden? Bij een bezoek aan het Nationaal Malaria Instituut in Hanoi, voorafgaand aan onze tocht, vertelt men dat in die gebieden nog wel wat malaria voorkomt, in enkele bosrijke ‘pockets’. Maar ook dat het steeds moeilijker wordt om nog malariaparasieten en -muggen te vinden voor hun onderzoek. Onze (zoek)tocht moet daarom verder gaan, naar de provincies Gia Lai, Phú Yên en Khánh Hoà waar MCNV vanaf 1994 meerdere districten bijstond met muskietennetten, verbetering van de gezondheidsvoorlichting en eerstelijnsgezondheidszorg. Het onderzoekcentrum in Khánh Phú De eerdergenoemde wens om tijdens een langdurig verblijf veel nauwkeuriger onderzoek

Ron en team Khan Phu in 1995

te doen kreeg gestalte in MCNV's malaria-onderzoekstation in Khánh Phú. Daar werkte van 1993 tot 2016 een interdisciplinair team van onderzoekers. Deze mensen waren bijzonder toegewijd en gemotiveerd, zij waren ver van huis en gingen slechts enkele keren per jaar op verlof naar hun familie. De eerste jaren woonden en werkten zij in een zeer eenvoudige accommodatie in het dorp, te midden van het Raglai- volk, waar zij bijvoorbeeld gezamenlijk (en natuurlijk onder geïmpregneerde

musketennetten) in een kleine ruimte slapen. In 2004 werd een beter toegerust gebouw voltooid met wat meer comfort. Het project werd gedurende de hele looptijd volledig gefinancierd door MCNV-donateurs.

In het Khánh Phú project leerden wij dat de gevaarlijkste malariamug in het bos leeft en daar vrijwel niet te bestrijden valt. Dorpsbewoners die regelmatig meerdere dagen het bos intrekken om bamboe en rotan te kappen slapen daar onbeschermd onder een afdakje en werden telkens weer besmet.

Ik begin te vermoeden dat de malaria steeds meer verdwenen is uit Centraal Vietnam omdat veel van het oorspronkelijke bos is gekapt. Het ziet er nog wel heel groen uit, maar dat komt van acacia's die voor de houtproductie zijn aangeplant. Overigens verdienen veel mensen daar een goede boterham aan.

Mijn reisgenoot Hoành verwoordt het treffend: "Misschien wisten de donateurs destijds niet wie de Raglai waren, maar zij moeten nu wel heel gelukkig zijn met de resultaten van een

project waarvoor zij doneerden. En de mensen hier zullen het nooit vergeten, want, zo luidt het gezegde, een kleinigheid om te eten als je honger hebt is als een groot banket in gewone tijden." ◀

MCNV-Project 'SALT' bereikt alle doelen

Eerste logopedie opleiding in Vietnam levert 34 logopedisten af

Na vijf jaar is het project Spraak- en Taaltherapie Onderwijsontwikkeling in Vietnam (SALT) succesvol afgerond met het afstuderen van Vietnam's eerste 20 bachelor- en 14 masterstudenten logopedie. In Vietnam is een groot tekort aan gekwalificeerde logopedisten, terwijl uit eerder onderzoek door MCNV is gebleken dat de vraag naar hulp bij spraak- en slikproblemen de laatste jaren alleen maar toeneemt.

Vanwege het tekort aan logopedisten werken er in Vietnam momenteel vooral therapeuten uit Australië, UK, USA en Nieuw-Zeeland. Er bestond nog geen opleiding in Vietnam, studenten moesten ervoor naar India of andere landen. Om een Vietnamese beroepsopleiding Logopedie te ontwikkelen, heeft MCNV de afgelopen vijf jaar samengewerkt met HCM University en Da Nang University. Studenten die de opleiding gaan volgen, krijgen les in diagnose, revalidatie, counseling en preventie. Daarmee kunnen ze mensen helpen,

van kleine kinderen tot senioren, die problemen ondervinden met spraak, stem of taal, die cognitief-communicatieve problemen hebben of kampen met slikproblemen. De oorzaken van dergelijke problemen zijn bijvoorbeeld een vertraagde ontwikkeling of een trauma, kanker, beroerte of een neurologische aandoening.

Het project werd uitgevoerd door MCNV met technische ondersteuning van Trinh Foundation Australia (TFA) en werd in september afgesloten met een evaluatiebijeenkomst en een workshop logopedie voor 120 deelnemers. De afgestudeerden en internationale academici van verschillende universiteiten in Australië presenteerden hun onderzoek tijdens de workshop.

MCNV heeft ook geholpen met het opzetten van een (inter)nationaal netwerk van logopedisten, studenten en therapeuten om de ontwikkeling van logopedie in Vietnam verder te ondersteunen. We hielpen daarnaast mee met de opzet van een website <http://speechtherapyvn.net/> en een Facebookpagina www.facebook.com/ngonngutrulieu.mcnv. Het SALT project was onderdeel van een groter project van VietHealth, dat werd gefinancierd door USAID in de periode 2017 tot 2022. ◀

De bananen-

Bij bananengeneratie dacht ik in eerste instantie aan voetbalaferefen: als zwarte spelers aan de bal zijn klinken er oerwoudge-luiden uit het publiek en worden er bananen op het veld gegooit. Maar nee, de term komt van het gelijknamige boek van Pete Wu waarin hij de positie van de Oost Aziatische gemeen-schap in Nederland onderzoekt. De banaan staat model voor geel van buiten en wit van binnen.

Theater Oostpool heeft dit bewerkt tot toneelproductie waarin de vijf acteurs, met zeer uiteenlopende achtergronden uit Viet-nam, China en Indonesië, de toeschouwer laten voelen wat het is om een banaan te zijn. Je bent zo Nederlands als wat, omdat je hier opgegroeid bent of geboren, maar je hoort er niet bij want je ziet er anders uit. Waar kom jij vandaan (Purmerend), nee, waar kom jij écht vandaan? Er is weinig vanzelfsprekend als je zo opgroeit, in de eerste plaats door het enorme verschil tussen de eerste generatie immi-granten (pas je aan, werk hard en val niet op) en hun kinderen die een heel ander toekom-stperspectief voor zich zien. De Vietnamese bootvluchteling die er niets voor voelt om de loempiakraam over te nemen, te trouwen met een Vietnamees, voor kleinkinderen te zorgen

en thuis te zitten. Zij wil naar de toneelschool en bedankt voor het bruidskleed dat al voor haar klaarligt. De tijd op school is evenmin van-zelfsprekend, bedolven onder pesterijtjes en zogenaamde grappen lacht het slachtoffer maar mee in de hoop zo nog enigszins cool over te komen. En tenslotte blijkt het lastig om je zelf te accepteren, zoals je bent. Dat is nog extra moeilijk als je aan je ouders wilt vertellen dat je homo bent. Dat je letterlijk de woorden niet kent om dat te kunnen doen. Want je ouders spreken afwisselend Hokkien of Kantonees, afhankelijk of de kinderen het besprokene mogen horen, terwijl de kinderen onderling Nederlands spreken. Bestaat het woord homo wel in de taal van je ouders?

De voorstelling wordt met veel vaart gebracht, elke scene wordt afgerond met een luide gongslag, licht, rook en muziek maken er een dynamisch geheel van. Het is ook niet allemaal kommer en kwel, een van de acteurs bedankt op roerende wijze zijn moeder voor haar begrip in zijn zoektocht naar wie hij wil zijn en de vrijheid die ze hem daarbij heeft gegeven. De enorme blijheid van de actrice als ze na twee afwijzingen toch nog toegelaten wordt tot een toneelschool. Een prachtig duet waarin twee acteurs hun rol in een musical uitspelen "alles kan als jij het laat gebeuren". En een hilarische scène gebaseerd op de figuur van dr. Fu Manchu, een westerse uitvinding over het gele gevaar. Voorafgegaan door een wit geschminkte acteur, met een slecht zittende witte pruik en blauwgekleurde contactlenzen. Ja, zo idiotoot zien die stereotypen er uit.

De Aziaten worden in Nederland vaak gezien als modelminderheid door hun (ogenschijnlijk) probleemloze integratie, deze voorstelling maakt duidelijk dat daar heel wat op af te dingen valt. Bedenk wat het voor een kind

betekent al die "grappen" over zich uitgestort te krijgen. In het begin heeft het wel iets grap-pigs (het is rood en vliegt door het restaurant? Sambal bij) maar als de vijf acteurs in een hoog tempo een hele reeks van dit soort opmerkin-gen de zaal in vuren vergaat het lachen je wel. Heb je eindelijk de toneelschool afgerond krijg je alleen maar rollen als Vietnamese vrouw tijdens de oorlog, Thaise hoer of als Conimex meisje in de reclame. Wil jij in "de drie zusters" van Tjechov spelen? Wat zou het publiek wel niet denken, is één van de zusters geadopteerd of zo?

Ik vond het een prachtige voorstelling waarin licht en zwaar mooi met elkaar verweven zijn. ◀

Voor wie de voorstelling gemist heeft, is er het boek *De Bananengeneratie* door Pete Wu, 2019, Das Mag Uitgeverij, ISBN 9789493168039

Einde acceptgirokaart in 2023

Medio volgend jaar wordt de acceptgirokaart definitief afgeschaft. Bij de eerstvolgende nieuwsbrief (april 2023) treft u dan ook geen acceptgirokaart meer aan. Enkele donateurs, die nog gebruik maken van de acceptgiro-kaart, zullen wij tijdig informeren over alter-natieven.

Digitale nieuwsbrief

Wilt u de MCNV-nieuwsbrief voortaan digi-taal lezen? Daarmee helpt u ons te besparen op drukwerk en verzendkosten. Geef uw e-mailadres aan ons door op info@mcnv.nl en wij sturen u de nieuwsbrief vanaf nummer 1, 2023 per mail.

Kijk voor ons privacybeleid op onze website www.mcnv.org

Ja, met deze machtiging wil ik Vietnam en Laos blijvend steunen

Hierbij machtig ik het MCNV om, tot wederopzegging, bedragen af te schrijven *wegens hulpverlening aan Vietnam en Laos:*

Naam.....

Adres.....

Postcode en plaats.....

Email.....

Bedrag E.....per maand kwartaal half jaar jaar

van IBAN rekening.....

Colofon

In het magazine legt MCNV verantwoording af over de gelden en inspanningen besteed aan verbetering van de levensomstandigheden van gemarginaliseerde bevolkings-groepen in Vietnam en Laos en geeft informatie over recente ontwikkelingen in beide landen.

Giften
(ING) NLI16 INGB 0001090400
(Triodos) NL90 TRIO 0338 5367 60
RSIN 002856475

Redactie
Willem Eikelboom, Tom Fluitsma, Ab Stokvis,
Karin Vlugg en Sietske de Haan

Eindredactie
Saskia Stevens

Ontwerp en opmaak
Deltaline, Amsterdam

Postadres
H.J.E. Wenkebachweg 123
1096 AM Amsterdam
telefoon 020 627 04 11
e-mail: info@mcnv.nl

